T. C.

MAARİF BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

MAARİF BAKANLIĞI

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 7 | 22 OCAK 1945 | SAYI: 312

KANUNLAR :

ANAYASA

Kanun No.: 4695 *Kabul tarihi: 10/1/1945*

BİRİNCİ BÖLÜM

Esas hükümler

Madde 1 — Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

Madde 2 — Türkiye Devleti cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâyik ve devrimcidir. Devlet dili Türkçedir. Başkent Ankara'dır.

Madde 3 — Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Madde 4 — Türk milletini ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil eder ve millet adına egemenlik hakkını yalnız o kullanır.

Madde 5 — Yasama yetkisi ve yürütme erki Büyük Millet Meclisinde belirir ve onda toplanır.

Madde 6 — Meclis, yasama yetkisini kendi kullanır.

Madde 7 — Meclis, yürütme yetkisini kendi seçtiği Cumhurbaşkanı ve onun tâyin edeceği Bakanlar Kurulu eliyle kullanır.

Meclis, Hükümeti her vakit denetliyebilir ve düşürebilir.

Madde 8 — Yargı hakkı, millet adına usul ve kanuna göre bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yasama görevi

Madde 9 — Türkiye Büyük Millet Meclisi, özel kanununa göre millet tarafından seçilmiş milletvekillerinden kurulur.

Madde 10 — Milletvekili seçmek, yirmi iki yaşını bitiren kadın erkek her Türkün hakkıdır.

Madde 11 — Otuz yaşını bitiren kadın erkek her Türk milletvekili seçilebilir.

Madde 12 — Yabancı devlet resmi hizmetinde bulunanlar, terhipli cezaları gerektiren suçlardan veya hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, kısıtlılar, yabancı devlet uyrukluğunu ileri sürenler, kamu hizmetlerinden yasaklılar, Türkçe okuyup yazma bilmiyenler milletvekili seçilemezler.

Madde 13 — Büyük Millet Meclisinin seçimi dört yılda bir yapılır.

Süresi biten milletvekilleri tekrar seçilebilirler.

Eski Meclis, yeni Meclisin toplanmasına kadar devam eder.

Yeni seçim yapılmasına imkân görülmezse, toplanma dönemi bir yıl daha uzatılabilir.

Her milletvekili, yalnız kendini seçen çevrenin değil, bütün milletin vekilidir.

Madde 14 — Büyük Millet Meclisi, her yıl kasım ayı başında çağrısız toplanır.

Meclis, üyelerinin memleket içinde dolaşmaları, inceleme yapmaları, denetleme vazifelerine hazırlanmaları ve dinlenmeleri için çalışmasına yılda altı aydan fazla ara veremez.

Madde 15 — Kanun teklif etmek hakkı, Meclis üyelerinin ve Bakanlar Kurulunundur.

Madde 16 — Milletvekilleri Meclise katıldıklarında şöyle andiçeler:

«Namusum üzerine söz veririm ki:

Vatanın ve milletin mutluluğuna, esenliğine, milletin kayıtsız şartsız egemenliğine aykırı bir amaç gütmiyeceğim ve Cumhuriyet esaslarına bağlılıktan ayrılmıyacağım.»

Madde 17 — Bir milletvekili ne Meclis içindeki oy, düşünce ve demeçlerinden, ne de Meclisteki oy, düşünce ve demeçlerini Meclis dışında söylemek ve açığa vurmaktan sorumlu değildir. Seçiminden gerek önce ve gerek sonra üstüne suç atılan bir milletvekili Kamutayın kararı olmadıkça sanık olarak sorgulanamaz, tutulamaz ve yargılanamaz. Cinayetten suçüstü yakalanma hali bu hükmün dışındadır. Ancak bu halde yetkili makam bunu hemen Meclise bildirmek ödevindedir. Seçiminden önce veya sonra bir milletvekili hakkında verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi milletvekilliği süresinin sonuna bırakılır. Milletvekilliği süresi içinde zamanaşımı yürümez.

Madde 18 — Milletvekillerinin yıllık ödenekleri özel kanunla gösterilir.

Madde 19 —Araverme sırasında Cumhurbaşkanı veya Meclis Başkanı gerekli görürse Meclisi toplanmaya çağırabilir. Üyelerden beşte birinin istemesi üzerine de Meclis Başkanı Meclisi toplanmaya çağırır.

Madde 20 — Meclis görüşmeleri herkese açıktır ve olduğu gibi yayılır.

Fakat Meclis, içtüzük hükümlerine uygun olarak kapalı oturumlar dahi yapabilir. Kapalı oturumlardaki görüşmeleri yaymak Meclisin kararına bağlıdır.

Madde 21 — Meclis, görüşmelerini içtüzük hükümlerine göre yapar.

Madde 22 — Soru, gensoru ve Meclis soruşturması, Meclisin yetkilerinden olup bunların nasıl yapılacağı içtüzükte gösterilir.

Madde 23 — Milletvekilliği ile Hükümet memurluğu bir kişide birleşemez.

Madde 24— Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamutayı her kasım ayı başında kendine bir yıl için bir Başkan, üç Başkan Vekili seçer.

Madde 25 — Seçim dönemi bitmeden Meclis, üyelerinin tam sayısının saltçokluğu ile seçim yenilemeğe karar verirse, yeni toplanan Meclisin seçim dönemi kasım ayından başlar. Kasımdan önceki toplantı olağanüstü toplantı sayılır.

Madde 26 — Kanun koymak, kanunlarda değişiklik yapmak, kanunları yorumlamak, kanunları kaldırmak, devletler sözleşme, antlaşma ve barış yapmak, harb ilân etmek, Devletin bütçe ve kesinhesap kanunlarını incelemek ve onamak, para basmak, tekelli ve akçalı yüklenme sözleşmelerini ve imtiyazları onamak ve bozmak, genel ve özel af ilân etmek, cezaları hafifletmek ve değiştirmek, kanun soruşturmalarını ve kanun cezalarını ertelemek, mahkemelerden çıkıp kesinleşen ölüm cezası hükümlerini yerine getirmek gibi görevleri Büyük Millet Meclisi ancak kendisi yapar.

Madde 27 — Bir milletvekilinin vatan haynlığı ve milletvekilliği sırasında yiyicilik suçlarından biriyle sanık olduğuna Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamutayı hazır üyelerinin üçte iki oy çokluğu ile karar verilir yahut on ikinci maddede yazılı suçlardan biriyle hüküm giyer ve bu da kesinleşirse milletvekilliği sıfatı kalkar.

Madde 28 — Çekilme, kanun hükümleri gereğince kısıtlanma, özürsüz ve izinsiz iki ay Meclise devamsızlık yahut memurluk kabul etme hallerinde milletvekilliği düşer.

Madde 29 — Ölen yahut yukardaki maddeler gereğince milletvekilliği sıfatı kalkan veya düşen milletvekilinin yerine bir başkası seçilir.

Madde 30 — Büyük Millet Meclisi, kendi kolluk işlerini Başkanı eliyle düzenler ve yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürütme görevi

Madde 31 — Türkiye Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi Kamutayı tarafından ve kendi üyeleri arasından bir seçim dönemi için seçilir. Cumhurbaşkanlığı görevi, yeni Cumhurbaşkanının seçimine kadar sürer. Yeniden seçilmek olur.

Madde 32 — Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla törenli oturumlarla Meclise ve gerekli gördükçe Bakanlar Kuruluna başkanlık eder ve Cumhurbaşkanı kaldıkça Meclis tartışma ve görüşmelerine katılamaz ve oy veremez.

Madde 33 — Cumhurbaşkanı, hastalık ve memleket dışı yolculuk gibi bir sebeple görevini yapamaz veya ölüm, çekilme ve başka sebeplerle Cumhurbaşkanlığı açık kalırsa Büyük Millet Meclisi Başkanı vekil olarak Cuhmurbaşkanlığı görevini yapar.

Madde 34 — Cumhurbaşkanlığı boş kaldığında Meclis toplanıksa Cumhurbaşkanını hemen seçer.

Meclis toplanık değilse Başkanı tarafından toplanmaya çağrılarak Cumhurbaşkanı seçilir. Meclisin seçim dönemi sona ermiş veya seçimin yenilenmesine karar verilmiş olursa Cumhurbaşkanını gelecek Meclis seçer.

Madde 35 — Cumhurbaşkanı Meclisin kabul ettiği kanunları on gün içinde ilân eder.

Cumhurbaşkanı, uygun bulmadığı kanunları bir daha görüşülmek üzere gene on gün içinde gerekçesi ile birlikte Meclise geri verir. Anayasa ile bütçe kanunu bu hüküm dışındadır.

Meclis geri verilen kanunu gene kabul ederse Cumhurbaşkanı onu ilân etmek ödevindedir.

Madde 36 — Cumhurbaşkanı her yıl kasım ayında Hükümetin geçen yıldaki çalışmaları ve giren yıl içinde alınması uygun görülen tedbirler hakkında bir söylev verir yahut söylevini Başbakana okutur.

Madde 37 — Cumhurbaşkanı, yabancı devletler yanında Türkiye Cumhuriyetinin siyasi temsilcilerini tâyin eder ve yabancı devletlerin siyasi temsilcilerini kabul eder.

Madde 38 — Cumhurbaşkanı, seçiminden hemen sonra Meclis önünde şöyle andiçer:

«Namusum üzerine söz veririm ki:

Cumhurbaşkanı olarak, Cumhuriyet kanunlarını, milletin eğemenlik esaslarını sayacağım;

Ve bunları müdafaa edeceğim;

Türk milletinin mutluluğuna bütün bağlılığımla, bütün kuvvtimle çalışacağım;

Türk Devletine yönelecek her tehlikeyi en son şiddetle önliyeceğim;

Türkiye'nin şanını, şerefini koruyup yükseltmek, üstüme aldığım görevin isterlerini yerine getirmek için olanca varlığımla çalışmaktan asla ayrılmıyacağım.»

Madde 39 — Cumhurbaşkanının çıkaracağı bütün kararlar Başbakan ile birlikte ilgili Bakan tarafından imzalanır.

Madde 40 — Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce varlığından ayrılmaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Harb kuvvetlerinin komutası barışta özel kanuna göre Genelkurmay Başkanlığına ve seferde Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından tâyin edilecek kimseye verilir.

Madde 41 — Cumhurbaşkanı, vatan hayınlığı halinde Büyük Millet Meclisine karşı sorumludur. Cumhurbaşkanının çıkaracağı bütün kararlardan doğacak sorumlar 39 uncu madde gereğince bu kararları imzalıyan Başbakanın ve ilgili Bakanındır.

Cumhurbaşkanının, özlük işlerinden dolayı sorumlanması gerekirse, Anayasanın milletvekilliği dokunulmazlığı ile ilgili 17 nci maddesi hükümlerine uyulur.

Madde 42 — Cumhurbaşkanı, Hükümetin teklifi üzerine, daimi malûllük veya kocama gibi özlük sebeplerden dolayı belli kimselerin cezalarını kaldırabilir veya hafifletebilir.

Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi tarafından sanıklanarak hüküm giyen Bakanlar hakkında bu yetkiyi kullanamaz.

Madde 43 — Cumhurbaşkanının ödeneği özel kanunla gösterilir.

Madde 44 — Başbakan, Cumhurbaşkanınca Meclis üyeleri arasından tâyin olunur.

Öteki Bakanlar Başbakanca Meclis üyeleri arasından seçilip tamamı Cumhurbaşkanı tarafından onandıktan sonra Meclise sunulur.

Meclis toplanık değilse sunma işi Meclisin toplanmasına bırakılır.

Hükümet, tutacağı yolu ve siyasi görüşünü en geç bir hafta içinde Meclise bildirir ve ondan güven ister.

Madde 45 — Bakanlar, Başbakanın reisliği altında (Bakanlar Kurulu) nu meydana getirir.

Madde 46 — Bakanlar Kurulu, Hükümetin genel politikasından birlikte sorumludur.

Bakanların her biri kendi yetkisi içindeki işlerden ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden ve politikasının genel gidişinden tek başına sorumludur.

Madde 47 — Bakanların görev ve sorumları özel kanunla gösterilir.

Madde 48 — Bakanlıkların kuruluşu özel kanuna bağlıdır.

Madde 49 — İzinli veya her hangi bir sebeple özürlü olan bir Bakana Bakanlar Kurulu üyelerinden bir başkası geçici olarak vekillik eder. Ancak bir Bakan birden fazlasına vekillik edemez.

Madde 50 — Bakanlardan birinin Yücedivana yollanması hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisince verilen karar, kendisini Bakanlıktan da düşürür.

Madde 51 — İdare dâvalarına bakmak ve idare uyuşmazlıklarını çözmek, Hükümetçe hazırlanarak kendine verilecek kanun tasarıları ve imtiyaz sözleşme ve şartlaşmaları üzerine düşünüşünü bildirmek, gerek kendi özel kanunu ve gerek başka kanunlarla gösterilen görevleri yapmak üzere bir Danıştay kurulur. Danıştay başkanları ve üyeleri, daha önce önemli görevlerde bulunmuş, uzmanlıkları, bilgileri ve görgüleriyle belirgin kimseler arasından Büyük Millet Meclisince seçilir.

Madde 52 — Bakanlar Kurulu, kanunların uygulanışını göstermek yahut kanunun emrettiği işleri belirtmek üzere içinde yeni hükümler bulunmamak ve Danıştayın incelemesinden geçirilmek şartiyle tüzükler çıkarır.

Tüzükler Cumhurbaşkanının imzası ve ilâniyle yürürlüğe girer.

Tüzüklerin kanunlara aykırılığı ileri sürüldükte bunun çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yargı erki

Madde 53 — Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri kanunla gösterilir.

Madde 54 — Yargıçlar, bütün dâvaların görülmesinde ve hükmünde bağımsızdırlar ve bu işlerine hiçbir türlü karıştırılamaz. Ancak kanun hükmüne bağlıdırlar.

Mahkemelerin kararlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu hiçbir türlü değiştiremezler, başkalıyamazlar, geciktiremezler ve hükümlerinin yerine getirilmesine engel olamazlar.

Madde 55 — Yargıçlar, kanunda gösterilen usuller ve haller dışında görevlerinden çıkarılamazlar.

Madde 56 — Yargıçların nitelikleri, hakları, görevleri, aylık ve ödenekleri, nasıl tâyin olunacakları ve görevlerinden nasıl çıkarılacakları özel kanunla gösterilir.

Madde 57 — Yargıçlar, kanunla gösterilenlerden başka genel veya özel hiçbir görev alamazlar.

Madde 58 — Mahkemelerde yargılamalar herkese açıktır.

Yalnız yargılama usulü kanunları gereğince bir yargılamanın kapalı olmasına mahkeme karar verebilir.

Madde 59 — Herkes mahkeme önünde haklarını korumak için gerekli gördüğü yasalı araçları kullanmakta serbesttir.

Madde 60 — Hiçbir mahkeme görev ve yetkisi içindeki dâvalara bakmazlık edemez. Görev ve yetki dışında olan dâvalar ancak bir kararla reddolunur.

Yücedivan

Madde 61 — Bakanları, Danıştay ve Yargıtay Başkanları ve üyelerini ve Cumhuriyet Başsavcısını görevlerinden doğacak işlerden dolayı yargılamak için Yücedivan kurulur.

Madde 62 — Yücedivan üyeliği için, on biri Yargıtay, onu Danıştay başkanları ve üyeleri arasından ve kendi genelkurulları tarafından, gerekli görüldükte gizli oyla, yirmi bir kişi seçilir.

Bunlar gizli oy ve saltçoklukla içlerinden birini başkan ve birini başkanvekili seçerler.

Madde 63 — Yücedivan bir başkan ve on dört üye ile kurulur ve kararlarını saltçoklukla verir.

Geri kalan altı kişi gerektiğinde kurulun eksiğini tamamlamak için yedek üye durumundadır.

Bu yedek üyeler, üçü Yargıtay, üçü Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından olmak üzere adçekme ile ayrılır.

Başkanlığa ve başkan vekilliğine seçilenler bu adçekmeye girmezler.

Madde 64 — Yücedivanın savcılık görevi, Başsavcılık tarafından görülür.

Madde 65 — Yücedivanın kararları kesindir.

Madde 66 — Yücedivan kanunlara göre yargılar ve hüküm verir.

Madde 67 — Yücedivan gerekli görüldüğünde Türkiye Büyük Millet Meclisi karariyle kurulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Türklerin kamu hakları

Madde 68 — Her Türk hür doğar, hür yaşar. Hürriyet başkasına zarar vermiyecek her şeyi yapabilmektir.

Tabiî haklardan olan hürriyetin herkes için sınırı, başkalarının hürriyeti sınırıdır. Bu sınırı ancak kanun çizer.

Madde 69 — Türkler kanun karşısında eşittirler ve ayrıksız kanuna uymak ödevindedirler. Her türlü grup, sınıf, aile ve kişi ayrıcalıkları kaldırılmıştır ve yasaktır.

Madde 70 — Kişi dokunulmazlığı, vicdan, düşünme, söz, yayım, yolculuk, bağıt, çalışma, mülkedinme, malını ve hakkını kullanma, toplanma, dernek kurma, ortaklık kurma hakları ve hürriyetleri Türklerin tabiî haklarındandır.

Madde 71 — Cana, mala, ırza, konuta hiçbir türlü dokunulamaz.

Madde 72 — Kanunda yazılı hal ve şekillerden başka türlü hiçbir kimse yakalanamaz ve tutulamaz.

Madde 73 — İşkence, eziyet, zoralım ve angarya yasaktır.

Madde 74 — Kamu faydasına gerekli olduğu usulüne göre anlaşılmadıkça ve özel kanunları gereğince değer pahası peşin verilmedikçe hiç kimsenin malı ve mülkü kamulaştırılamaz.

Çiftçiyi toprak sahibi kılmak ve ormanları devletleştirmek için alınacak toprak ve ormanların kamulaştırma karşılığı ve bu karşılıkların ödenişi özel kanunlarla gösterilir.

Olağanüstü hallerde kanuna göre yükletilecek para ve mal ve çalışma ödevleri dışında hiçbir kimse başka hiçbir şey yapmaya ve vermeye zorlanamaz.

Madde 75 — Hiçbir kimse felsefe inanından, din ve mezhebinden dolayı kınanamaz. Güvenliğe ve edep törelerine ve kanunlar hükümlerine aykırı bulunmamak üzere her türlü din törenleri serbesttir.

Madde 76 — Kanunda yazılı usul ve haller dışında kimsenin konutuna girilemez ve üstü aranamaz.

Madde 77 — Basın, kanun çerçevesinde serbestir ve yayımından önce denetlenemez, yoklanamaz.

Madde 78 — Seferberlik ve sıkıyönetim hallerinin veyahut salgın hastalıklardan dolayı kanun gereğince alınacak tedbirlerin gerektirdiği kısıntıların dışında yolculuk hiçbir kayıt altına alınamaz.

Madde 79 — Bağıtların, çalışmaların, mülkedinme ve hak ve mal kullanmanın, toplanmaların, derneklerin ve ortaklıkların serbestlik sınırı kanunlarla çizilir.

Madde 80 — Hükümetin gözetimi ve denetlemesi altında ve kanun çerçevesinde her türlü öğretim serbesttir.

Madde 81 — Postalara verilen kâğıtlar, mektuplar ve her türlü emanetler yetkili sorgu yargıcı veya yetkili mahkeme kararı olmadıkça açılamaz ve telgraf ve telefonla haberleşmenin gizliliği bozulamaz.

Madde 82 — Türkler gerek kendileri, gerek kamu ile ilgili olarak kanunlara ve tüzüklere aykırı gördükleri hallerde yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine tek başlarına veya toplu olarak haber verebilir ve şikâyette bulunabilirler. Haber veya şikâyeti alan makam kişi ile ilgili başvurmaların sonucunu dilekçiye yazılı olarak bildirmek ödevindedir.

Madde 83 — Hiç kimse kanunca bağlı olduğu mahkemeden başka bir mahkemeye verilemez ve yollanamaz.

Madde 84 — Vergi. Devletin genel giderleri için, halkın pay vermesi demektir.

Bu esasa aykırı olarak gerçek veya tüzelkişiler tarafından veya onlar adına resimler, ondalık alınması ve başka yüklemeler yapılması yasaktır.

Madde 85 — Vergiler ancak kanunla salınır ve alınır.

Devletçe, illerin özel idarelerince ve belediyelerce alınagelmekte olan resimler ve yüklemeler, kanunları yapılıncaya kadar alınabilir.

Madde 86 — Harb halinde veya harbi gerektirecek bir durum başgösterdikte veya ayaklanma olduğunda yahut vatan ve Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma olduğunu gösterir kesin belirtiler görüldükte Bakanlar Kurulu, süresi bir ayı aşmamak üzere yurdun bir kesiminde veya her yerinde sıkıyönetim ilân edebilir ve bunu hemen Meclisin onamasına sunar. Meclis sıkıyönetim süresini, gerekirse uzatabilir veya kısaltabilir. Meclis toplanık değilse hemen toplanmaya çağrılır.

Sıkıyönetim süresi ancak Meclisin kararıyle uzatılabilir.

Sıkıyönetim, kişi ve konut dokunulmazlığının, basın, gönderişme, dernek, ortaklık hürriyetlerinin geçici olarak kayıtlanması veya durdurulması demektir.

Sıkıyönetim bölgesiyle bu bölgede hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, harb halinde de dokunulmazlığın ve diğer hürriyetlerin nasıl kayıtlanabileceği veya durdurulacağı kanunla gösterilir.

Madde 87 — Kadın erkek bütün Türkler ilk öğretimden geçmek ödevindedirler. İlk öğretim Devlet okullarında parasızdır.

Madde 88 — Türkiye'de din ve ırk ayırdedilmeksizin vatandaşlık bakımından herkese «Türk» denir.

Türkiye'de veya Türkiye dışında bir Türk babadan gelen yahut Türkiye'de yerleşmiş bir yabancı babadan Türkiye'de dünyaya gelip de memleket içinde oturan ve erginlik yaşına vardığında resmî olarak Türk vatandaşlığını istiyen yahut Vatandaşlık Kanunu gereğince Türklüğe kabul olunan herkes Türktür.

Türklük sıfatının kaybı kanunda yazılı hallerde olur.

ALTINCI BÖLÜM

Türlü maddeler

İller

Madde 89 — Türkiye, coğrafya durumu ve ekonomi ilişikleri bakımından illere, iller ilçelere, ilçeler bucaklara bölünmüştür ve bucaklar da kasaba ve köylerden meydana gelir.

Madde 90 — İllerle şehir, kasaba ve köyler tüzelkişilik sahibidirler.

Madde 91 — İllerin işleri, yetki genişliği ve görev ayrımı esaslarına göre idare olunur.

Memurlar

Madde 92 — Siyasi hakları olan her Türkün, yeterliğine ve hakedişine göre, Devlet memuru olmak hakkıdır.

Madde 93 — Bütün memurların nitelikleri, hakları, görevleri, aylık ve ödenekleri, göreve alınmaları ve görevden çıkarılmaları, yükselme ve ilerlemeleri özel kanunla gösterilir.

Madde 94 — Kanuna aykırı işlerde üstün emrine uymuş olmak, memuru sorumdan kurtarmaz.

Maliye işleri

Madde 95 — Bütçe Kanunu tasarısı ve buna bağlı bütçeler ve cetvellerle katma bütçeler Meclise bütçe yılı başından en az üç ay önce sunulur.

Madde 96 — Devlet malları bütçe dışı harcanamaz.

Madde 97 — Bütçe Kanununun geçerliği bir yıldır.

Madde 98 — Kesinhesap Kanunu, ilişkin olduğu yıl bütçesinin hesap dönemi içinde elde edilen gelirle, gene o yılki ödemelerin gerçekleşmiş tutarını gösterir kanundur. Bunun şekli ve bölümleri Bütçe Kanunu ile tam karşılıklı olacaktır.

Madde 99 — Her yılın kesinhesap kanunu tasarısı o yılın sonundan başlıyarak en geç, ikinci yıl kasım ayı başına kadar Büyük Millet Meclisine sunulur.

Madde 100 — Büyük Millet Meclisine bağlı ve Devletin gelirlerini ve giderlerini özel kanuna göre denetlemekle görevli bir Sayıştay kurulur.

Madde 101 — Sayıştay, genel uygunluk bildirimini ilişkin olduğu kesinhesap kanununun Maliyece Büyük Millet Meclisine verilmesi tarihinden başlıyarak en geç altı ay içinde Meclise sunar.

Anayasanın dayanakları

Madde 102 — Anayasada değişiklik yapılması aşağıdaki şartlara bağlıdır:

Değişiklik teklifinin Meclis tamüyesinin en az üçte biri tarafından imzalanması şarttır.

Değişiklikler ancak tamsayının üçte iki oy çokluğu ile kabul edilebilir.

Bu kanunun, Devlet şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki birinci maddesinde değişiklik ve başkalama yapılması hiçbir türlü teklif dahi edilemez.

Madde 103 — Anayasanın hiçbir maddesi hiçbir sebep ve bahane ile savsanamaz ve işlerlikten alıkonamaz. Hiçbir kanun Anayasaya aykırı olamaz.

Madde 104 — 20 nisan 1340 tarih ve 491 sayılı Teşkilâtı Esasiye Kanunu yerine mâna ve kavramda bir değişiklik yapılmaksızın türkçeleştirilmiş olan bu kanun konulmuştur.

Madde 105 — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

12/I/1945

ANAYASA KILAVUZU

Türkçeden Osmanlıcaya

A

Açık — Aleni
Açık kalmak, boş kalmak — İnhilâl etmek
Açığa vurmak — İzhar etmek
Adçekme — Kura
Adına — Namına
Akçalı yüklenme — Malî taahhüt
Almak — Cibayet etmek
Amaç — Gaye
Anayasa — Teşkilâtı Esasiye Kanunu
Andiçmek — Yemin etmek
Andiçirilmek — Tahlif edilmek
Antlaşma — Muahede
Araç — Vasıta
Aralık ayı — Kânunuevvel
Araverme — Tatil
Ayaklanma — İsyan
Aykırı — Mugayir, münafi
Ayrıcalık — İmtiyaz (Privilège)
Ayrık — Müstesna
Ayrıksız — Bilâistisna
Azlık — Ekalliyet

B

Bağımlaşma — Mütetabiatı mütekabile
Bağımsız — Gayritâbi, müstakil
Bağımsızlık — Ademi tâbiiyet
Bağıt — Akit
Bağlı — Tâbi
Bağlılık — Sadakat
Bağlı olmak — Mütevakkıf olmak
Bakan — Vekil
Bakanlar Kurulu — İcra Vekilleri Heyeti
Bakımından — İtibariyle
Bakmak — Rüyet etmek
Barış — Hazar, sulh
Basın — Matbuat
Başbakan — Başvekil
Başkalamak — Tağyir etmek
Başkan — Reis (Président)
Başkanvekili — Reis vekili
Başkent — Devlet merkezi, makar
Başkomutanlık — Başkumandanlık
Başlıyarak — İtibaren
Başsavcı — Başmüddeiumumi
Başvurma — Müracaat
Belirgin — Mütemeyyiz
Belirmek — Tecelli etmek
Belirtmek — Tesbit etmek
Belli — Muayyen
Bilgi — İlim
Boş — Münhal
Boş kalmak — İnhilâl etmek
Bozma — Fesih, ihlâl
Bölge — Mıntaka
Bölüm — Fasıl, kısım
Bucak — Nahiye
Bütçe — Muvazenei Umumiyei Maliye

C

Cumhurbaşkanı — Reisicumhur

Ç

Çağırmak — Davet etmek
Çağrı — Davet
Çalışma — Sâyü amel, faaliyet
Çalışmaya araverme — Tatili faaliyet
Çekilme — İstifa
Çerçevesinde — Dairesinde
Çevre — Daire (İntihap dairesi)
Çıkmak — Sâdır olmak
Çokluk — Ekseriyet
Çözmek — Halletmek
Çözüm yeri — Mercii hal

D

Danıştay — Şûrayı Devlet
Dayanaklar — Zevabıt
Değişiklik — Tadil
Değişiklik yapmak — Tadil etmek
Demeç — Beyanat
Denetlemek — Murakabe etmek
Dernek — Cemiyet
Devrim — İnkılâp
Dilekçe — İstida
Dilekçi — Müstedi
Dinlenme — İstirahat
Din töreni — Dinî âyın
Dokunulmazlık — Masuniyet
Dolanlı — Hileli
Dolaşmak — Devretme (memleketi)
Dönem — Devre
Durdurulmak — Talik edilmek (M. 86)
Durum — Vaziyet
Düşünce — Mütalâa
Düşünme — Tefekkür
Düşürmek — İskat etmek
Düzenlemek — Tanzim etmek

E

Edep töreleri — Muaşeret âdabı
Egemenlik — Hâkimiyet, hükümranlık
Ekim ayı — Teşrinievvel
Eliyle — Marifetiyle
Emri altındakiler — Maiyet
Engel olmak — Mümanaat etmek
Erginlik — Rüşt
Erk — Kuvvet (Kudret, iktidar anlamına)
Ertelemek — Tecil etmek
Esenlik — Selâmet
Eşit — Müsavi
Eylem — Fiil
Eylemli — Fiilî

G

Geçen — Sabık
Geçerliği — Hükmü (kanununun) müddeti
Geçici — Muvakkat
Gelir — Varidat
Genel — Umumi
Genelkurmay Başkanlığı — Erkânı harbiye umumiye reisliği
Genel kurul — Heyeti umumiye
Genel uygunluk bildirimi — Umumi mutabakat beyannamesi
Gensoru — İstizah
Gereğince — Mucibince
Gerekçe — Esbabı mucibe
Gerekli görüldükçe — Lededlıktiza
Gerekmek — İcabetmek

Geri vermek — iade etmek
Getirmek — Celbetmek
Gider — Masraf
Gidiş — İstikamet
Gizlilik — Mahrumiyet
Gönderişme — Müraselât
Göre — Tevfikan, dairesinde
Görev — Vazife (Fonction)
Görev ayrımı — Tefriki vezaif
Görevden çıkarılmak — Azledilmek
Göreve alınmak — Nasbedilmek
Göverelendirmek — Tavzif etmek
Görgü — Tecrübe
Görüş — Noktai nazar
Görüşme — Müzakere
Gözetim — Nezaret
Grup — Zümre
Gütmek — Takibetmek
Güven — İtimat
Güvenlik — Asayiş

H

Haberleşme — Muhaberat
Hakediş — İstihkak
Harcamalar — Sarfiyat
Hayınlık — Hiyanet
Hazır üye — Âzayı mevcude
Herkese açık — Aleni
Hüküm giymek — Mahkûm olmak
Hükümlü — Mahkûm

İ

İçtüzük — Nizamnamei dahili
İl — Vilâyet
İlçe — Kaza
İleri sürmek — İddia etmek
İlgili — Alâkadar, taallûk eden, aidi
İlişikli — Münasebettar, mütaallik
İnan — içtihat
İnancı kötüye kullanma — Emniyeti suiistimal
İncelemek — Tetkik etmek
İsterler — İcabat
İş — Keyfiyet
İşler — İcraat
İşlem — Muamele
İşlerlikten alıkonulmak — Tatil edilmek

K

Kaldırmak — İlga etmek
Kalkmak — Zâil olmak
Kamu — Âmme
Kamu hakları — Hukuku âmme
Kamulaştırmak — İstimlâk etmek
Kamutay — Heyeti Umumiye (yalnız Büyük Millet Meclisinin)
Kapalı — Hafi
Karşılıklı — Mütenazır
Kasım ayı — Teşrinisani
Katılmak — İltihak etmek, iştirak etmek
Katılmak — İltihak etmek
Katma bütçe — Mülhak bütçe
Kayıtlamalar — Takyidat
Kesin — Katî
Kesin hesap — Hesabı katî
Kesinhüküm — Kaziyei muhkeme
Kesinleşmek — Kesbi katiyet etmek
Kişi — Zat, kimse, fert
Kişi dokunulmazlığı — Masuniyeti şahsiye
Kınamak — Muaheze etmek
Kısıntı — Takyidat
Kısıt — Hacir
Kısıtlı — Mahcur
Kocama — Şeyhuhet
Kolluk — Zabıta
Komuta — Emir ve kumanda
Konut — Mesken, ikametgâh
Korumak — Vikâye etmek, müdafaa etmek
Kurul — Heyet
Kurulmak — Teşekkül etmek
Kurum — Müessese

M

Malını ve hakkını kullanma — Tasarruf
Meclis soruşturması — Meclis tahkikatı
Milletvekili — Mebus (Député karşılığı saylav)
Milletvekilliği dokunulmazlığı — Masuniyeti teşriiye
Mutluluk — Saadet
Mülkedinme — Temellük

N

Nitelik — Vasıf

O

Ocak ayı — Kânunusani
Olağanüstü — Fevkalâde
Olanca varlığı ile çalışmak — Hasrı nefis
Olduğu gibi — Harfiyen
Onamak — Tasdik etmek
Ondalık — Âşar
Ortaklık — Şirket
Oturum — Celse
Oy — Rey

Ö

Ödemeler — Tediyat
Ödenek — Tahsisat, muhassasat
Ödev — Mükellefiyet, mecburiyet
Ödevli, ödevinde — Mükellef, mecbur
Öğretim — Tedrisat
Önemli — Mühim
Önlemek — Menetmek
Özel — Zati, şahsi
Özlük işler — Hususatı şahsiye
Özür — Mazeret

P

Para basma — Meskûkât darbı
Pay vermek — İştirak

S

Sahtecilik — Sahtekârlık
Salgın hastalıklar — Müstevli emraz
Salt çokluk — Ekseriyeti mutlaka
Sanık — Maznun, müttehem
Sanıklanmak — Tahtı zanna alınmak, itham edilmek
Savcı — Müddeiumumi
Savsamak — İhmal etmek
Sayıştay — Divanı Muhasebat
Saymak — Riayet etmek, addetmek
Seçim — İntihap
Sıkı yönetim — İdarei örfiye
Sonuç — Netice
Sorgu — İsticvap
Sorgu yargıcı — Müstantik
Sorgulanmak — İsticvabedilmek
Soru — Sual
Sorum — Mesuliyet
Sorumlu — Mesul
Soruşturma — Tahkikat
Söylemek — İradetmek
Söylev — Nutuk
Sözleşme — Mukavele
Suç — Töhmet
Suçüstü — Cürmümeşhut
Sunmak — Arz etmek
Süre — Müddet

Ş

Şartlaşma — Şartname

T

Tamamı — Heyeti umumiyesi
Tamsayı — Adedi mürettep
Tamüye — Âzayi mürettebe
Tartışma — Münakaşa
Tasarı — Lâyiha
Tekel — İnhisar
Temsilci — Mümessil
Toplanık — Müçtemi
Toplanmak — İçtima etmek, temerküz etmek
Toplantı — İçtima
Törenli oturumlar — Merasimi mahsusa
Tutacağı yol — Hattı hareket
Tutmak — Tevkif etmek
Tüzel kişilik — Şahsiyeti hükmiye
Tüzük — Nizamname

U

Uygulanış — Tatbik sureti
Uygulamak — Tatbik etmek
Uygun — Münasip
Uygun bulmak — Muvafık görmek
Uygun olarak — Göre
Uyruk — Tebaa
Uyrukluk — Tâbiiyet, tebaalık
Uyuşmazlık — İhtilâf
Uzatmak — Temdidetmek
Uzman — Mütehassıs
Uzmanlık — İhtisas

Ü

Üçte iki oy çokluğu — Sülüsanı ekseriyeti âra
Üst — Âmir
Üstüne suç atılmak — Cürüm isnadedilmek
Üye — Âza

V

Vekillik — Niyabet
Vergi salmak — Vergi tarh etmek

Y

Yabancı — Ecnebi
Yakalamak — Derdest etmek
Yan — Nezd
Yargı — Kaza
Yargıç — Hâkim
Yargılama — Muhakeme
Yargıtay — Mahkemei Temyiz
Yasalı — Meşru
Yasama — Teşri
Yayım — Neşir
Yaymak — Neşretmek
Yedek üye — İhtiyat âza
Yenilemek — Tecdidetmek
Yerine getirmek — İnfaz etmek
Yeterlik — Ehliyet
Yetki — Salâhiyet
Yetki genişliği — Tevsii mezuniyet
Yetkili makam — Makamı aidi, merci aidi
Yiyicilik — İrtikâp
Yoklamak — Muayene etmek
Yolculuk — Seyahat
Yollamak — Sevk etmek
Yorum — Tefsir
Yorumlamak — Tefsir etmek
Yönelmek — Teveccüh etmek
Yücedivan — Divanı âli
Yüklemek — Tahmil etmek
Yükleme — Teklif
Yüklenme — Taahhüt
Yükselme ve ilerleme — Terfi ve terakki
Yükseltmek — İlâ etmek
Yürürlüğe girmek — Mamulünbih olmak
Yürürlük — Meriyet
Yürütme — İcra, idare

Z

Zamanaşımı — Müruruzaman
Zoralımı — Müsadere

Osmanlıcadan Türkçeye

Â

Âdedi Mürettep — Tamsayı
Ademi tâbiiyet — Bağnnsızlık
Addetmek — Saymak
Aidi — İlgili
Âkit — Bağıt
Alâkadar — İlgili
Aleni — Herkese açık
Âmir — Üst
Âmme — Kamu
Arz etmek — Sunmak
Asayiş — Güvenlik
Âşar — Ondalık
Âza — Üye
Âzayı mevcude — Hazır üyeler
Âzayı müretebe — Tamiye
Azledilmek — Görevden çıkarılmak

B

Başkumandanlık — Başkomutanlık
Başmüddeiumumi — Başsavcı
Başvekil — Başbakan
Beyanat — Demeç
Bilâistisna — Ayrıksız

C

Celbetmek — Getirmek
Celse — Oturum
Cemiyet — Dernek
Cürüm isnadetmek — Üstüne suç atmak
Cürmümeşhut — Suçüstü
Cibayet etmek — Almak

D

Daire (İntihap dairesi) — Çevre
Dairesinde — Çerçevesinde, göre
Davet — Çağrı
Davet etmek — Çağırmak
Derdest etmek — Yakalamak
Deruhte etmek — Üstüne almak
Devlet merkezi — Başkent
Devre — Dönem
Devretmek — Dolaşmak (memleketi)
Dinî âyin — Din töreni
Divanı Âli — Yücedivan
Divanı Muhasebat — Sayıştay

E

Ecnebi — Yabancı
Ehliyet — Yeterlik
Ekalliyet — Azlık
Ekseriyet — Çokluk
Ekseriyeti mutlaka — Salt çokluk
Emniyeti suiistimal — İnancı kötüye kullanma
Erkânı Harbiyei Umumiye Riyaseti — Genelkurmay Başkanlığı
Esbabı mucibe — Gerekçe

F

Faaliyet — Çalışma
Fasıl — Bölüm
Fesih — Bozma
Fevkalâde — Olağanüstü
Fiil — Eylem
Fiilî — Eylemli

G

Gaye — Amaç
Gayritabiî, müstakil — Bağımsız

H

Hacir — Kısıt
Hafi — Kapalı
Hâkim — Yargıç
Hâkimiyet, Hükümranlık — Eğemenlik
Hal — Çözmek
Harfiyen — Olduğu gibi
Hasrı nefis — Olanca varlığı ile çalışmak
Hattı hareket — Tutacağı yol
Hazar — Barış
Hesabı katî — Kesinhesap
Heyet — Kurul
Heyeti Umumiye (yalnız Büyük Millet Meclisinin) — Kamutay
Heyet iUmumiye — Genel kurul
Heyeti Umumiyesi — Tamamı
Hileli — Dolanlı
Hiyanet — Hayınlık
Hukuku âmme — Kamu hakları
Hususatı şahsiye — Özlük işler
Hükmü (kanunun) — Geçerliği

İ

İade etmek — Geri vermek
İcabetmek — Gerekmek
İcabat — İsterler
İcra — Yürütme
İcraat — İşler
İcra Vekilleri Heyeti — Bakanlar Kurulu
İçtihat — İnan
İçtima — Toplantı
İçtima etmek — Toplanmak
İdarei örfiye — Sıkıyönetim
İddia etmek — İleri sürmek
İhlâl — Bozma
İhmal etmek — Savsamak
İhtilâf — Uyuşmazlık
İhtisas — Uzmanlık
İhtiyat âza — Yedek âza
İlâ etmek — Yükseltmek
İlga etmek — Kaldırmak
İlim — Bilgi
İltihak etmek — Katılmak
İmtiyaz (privilège) — Ayrıcalık
İnfaz etmek — Yerine getirmek
İnhilâl etmek — Açık kalmak, boş kalmak
İnhisar — Tekel
İnkılâp — Devrim
İntihap — Seçim
İradetmek — Söylemek
İrtikâp — Yiyicilik
İskat — Düşürmek
İsticvap — Sorgu
İsticvabedilmek — Sorgulanmak
İstida — Dilekçe
İstifa — Çekilme
İstihkak — Hakediş
İstikamet — Gidiş
İstimlâk etmek — Kamulaştırmak
İstizah — Gensoru
İsyan — Ayaklanma
İştirak etmek — Katılmak, pay vermek
İtibaren — Başlıyarak
İtibariyle — Bakımından
İtimat — Güven
İzhar etmek — Açığa vurmak

K

Kânunuevvel — Aralık ayı
Kânunusani — Ocak ayı
Katî — Kesin
Kaza — İlce
Kaza — Yargı
Kaziyei muhkeme — Kesin hüküm
Kesbi katiyet etmek — Kesinleşmek
Keyfiyet — İş
Kumanda — Komuta
Kura — Adçekmek
Kuvvet (Kudret, iktidar anlamına) — Erk

L

Lâyiha — Tasarı
Ledelîktiza — Gerekli görüldükçe

M

Makamı aidî, merçii aidî — Yetkili makam
Mahkemei Temyiz — Yargıtay
Mahkûm — Hükümlü
Mahkûm olmak — Hüküm giymek
Mahcur — Kısıtlı
Mahremiyet — Gizlilik
Mahsus — Özel
Maiyet — Emri altındakiler
Malî taahhüt — Akçalı yüklenme
Mamulünbih olmak — Yürürlüğe girmek
Marifetiyle — Eliyle
Masraf — Gider
Masuniyeti şahsiye — Kişi dokunulmazlığı
Msuniyeti teşriiye — Milletvekilliği dokunulmazlığı
Matbuat — Basın
Mazeret — Özür
Maznun — Sanık
Mebus — Milletvekili (Députe karşılığı saylav)
Meclis tahkikatı — Meclis soruşturması
Menetmek — Önlemek
Menut — Bağlı
Merasimi mahsusa — Törenli oturumlar
Mercii hal — Çözüm yeri
Meriyet — Geçerlik, yürürlük
Mesken — Konut
Meskûkât darbı — Para basma
Mesul — Sorumlu
Mesuliyet — Sorum
Meşru — Yasalı
Mıntaka — Bölge
Muahede — Antlaşma
Muamele — İşlem
Muaşeret âdabı — Edep töreleri
Muayene etmek — Yoklamak
Muayyen — Belli
Mucibince — Gereğince
Mugayir — Aykırı
Muhaberat — Haberleşme
Muhakeme — Yargılama
Muaheze etmek — Kınamak
Mukavele — Sözleşme
Murakabe etmek — Denetlemek
Muvazenei Umumiyei Maliye — Bütçe
Müruruzaman — Zamanaşımı
Müstakil — Bağımsız
Müstantik — Sorgu yargıcı
Mütalâa — Düşünce
Muvafık görmek — Uygun bulmak
Muvakkat — Geçici
Müessese — Kurum
Müçtemi — Toplanık
Müddeiumumi — Savcı
Müddet — Süre
Mühim — Önemli
Mükellef, mecbur — Ödevli, ödevinde
Mükellefiyet, mecburiyet — Ödev
Mülhak bütçe — Katma bütçe
Mümanaat etmek — Engel olmak
Mümessil — Temsilci
Münafi — Aykırı
Münakaşa — Tartışma
Münasebettar, müteallik — İlişikli
Münasip — Uygun
Münhal — Boş
Müracaat — Başvurma
Müraselât — Gönderişme
Müsadere — Zoralım
Müsavi — Eşit
Müstedi — Dilekçi
Müstesna — Ayrık
Müstevli emraz — Salgın hastalıklar
Mütehassıs — Uzman
Mütemeyyiz — Belirgin
Mütenazır — Karşılıklı
Mütevakkıf olmak — Bağlı olmak
Müzakere — Görüşme

N

Nahiye — Bucak
Namına — Adına
Nasbedilmek — Göreve alınmak
Neşir — Yayım
Neşretmek — Yaymak
Netice — Sonuç
Nezaret — Gözetim
Nezd — Yan
Niyabet — Vekillik
Nizamname — Tüzük
Nizamnamei dahilî — İç tüzük
Noktai nazar — Görüş
Nutuk — Söylev

R

Reisicumhur — Cumhurbaşkanı
Reis (président) — Başkan
Reis vekili — Başkan vekili
Rey — Oy
Riayet etmek — Saymak
Rüşt — Erginlik
Rüyet etmek — Bakmak

S

Saadet — Mutluluk
Sabık — Geçen
Sadakat — Bağlılık
Sâdır olmak — Çıkmak
Sahtekârlık — Sahtecilik
Sarfiyat — Harcamalar
Sâyü amel — Çalışma
Salâhiyet — Yetki
Selâmet — Esenlik
Sevk etmek — Yollamak
Seyahat — Yolculuk
Sual — Soru
Sulh — Barış
Sülüsanı ekseriyeti âra — Üçte iki oy çokluğu

Ş

Şahsiyeti hükmiye — Tüzel kişilik
Şartname — Şartlaşma
Şeyhuhet — Kocama
Şirket — Ortaklık
Şûrayı Devlet — Danıştay

T

Taahhüt — Yüklenme
Taallûk eden — İlgili
Tâbi — Bağlı
Tâbiiyet, tebaalık — Uyrukluk
Tadil — Değişiklik
Tadil etmek — Değişiklik yapmak
Tatil — Araverme
Tağyir etmek — Başkalaşmak
Tahkikat — Soruşturma
Tahlif edilmek — Andiçirilmek
Tahmil etmek — Yüklemek
Tahsisat — Ödenek
Tahtı zanna alınmak — Sanıklanmak
Takibetmek — Gütmek
Takyidat — Kayıtlamalar, kısıntı
Talik edilmek (M. 86) — Durdurulmak
Tanzim etmek — Düzenlemek
Tasarruf (M. 70) — Malını ve hakkını kullanma
Tasdik etmek — Onamak
Tatbik etmek — Uygulamak
Tatbik sureti — Uygulanış
Tatil etmek (M. 102) — İşlerlikten alıkomak
Tatili faaliyet — Çalışmaya ara verme
Tavzif etmek — Görevlendirmek
Tebaa — Uyruk
Tecdidetmek — Yenilemek
Tecelli etmek — Belirmek
Tecil etmek — Ertelemek
Tecrübe — Görgü
Tediyat — Ödemeler
Tedrisat — Öğretim
Tefekkür — Düşünme
Tefriki vezaif — Görev ayrımı
Tefsir — Yorum
Tefsir etmek — Yorumlamak
Teftiş etmek — Denetlemek
Teklif — Yükleme
Temellük — Mülk edinme
Temerküz etmek — Toplanmak
Temdidetmek — Uzatmak
Terfi ve terakki — Yükselme ve ilerleme
Tesbit etmek — Belirtmek
Teşekkül etmek — Kurulmak
Teşkilâtı Esasiye Kanunu — Anayasa
Teşri — Yasama
Teşrinievvel — Ekim ayı
Teşrinisani — Kasım ayı
Tetkik etmek — İncelemek
Teveccüh etmek — Yönelmek
Tevfikan — Göre, uygun olarak
Tevkif etmek — Tutmak
Tevsii mezuniyet — Yetki genişliği
Töhmet — Suç

U

Umumi — Genel
Umumi mutabakat beyannamesi — Genel uygunluk bildirimi

V

Varidat — Gelir
Vasıf (keyfiyet) — Nitelik
Vasıta — Araç
Vaziyet — Durum
Vizife (fonction) — Görev
Vekil — Bakan
Vergi tarh etmek — Vergi salmak
Vikaye etmek — Korumak
Vilâyet — İl

Y

Yemin etmek — Andiçmek

Z

Zabıta — Kolluk
Zail olmak — Kalkmak
Zat — Kişi, kimse
Zati, şahsi — Özlük
Zevabıt — Dayanaklar
Zümre — Grup

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MAARİF MATBAASI